

Ένας ανοικτός και συγκροτημένος διάλογος μεταξύ της Επιτροπής και των ομάδων ειδικών συμφερόντων

(93/C 63/02)

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Επιτροπή υπήρξε πάντα ένα όργανο ανοικτό στη συμβολή εξωτερικών παραγόντων στον προβληματισμό της, πιστεύει δε ότι αυτή η διαδικασία είναι θεμελιώδης για την ανάπτυξη της εκάστοτε πολιτικής της. Ο σχετικός διάλογος έχει αποδειχθεί πολύτιμος τόσο για την Επιτροπή όσο και για τους ενδιαφερόμενους εξωτερικούς παράγοντες. Οι δε εργαζόμενοι στην Επιτροπή αναγνωρίζουν την ανάγκη αυτής της συμβολής και τη δέχονται ευμενώς.

Η Επιτροπή έχει ιδιαίτερα τη φήμη ότι είναι προσιτή στις ομάδες συμφερόντων και φυσικά θα πρέπει να διατηρήσει αυτήν την ευκολία πρόσβασης. Και πράγματι, αυτό είναι προς το συμφέρον της ίδιας της Επιτροπής, δεδομένου ότι αυτές οι ομάδες συμφερόντων μπορούν να παρέχουν στις υπηρεσίες της τεχνικές πληροφορίες και εποικοδομητικές συμβουλές. Η παρούσα ανακοίνωση βασίζεται στην πεποίθηση ότι, με την τοποθέτηση των σχέσεων αυτών σε μια ελαφρώς περισσότερο τυποποιημένη βάση, η Επιτροπή θα τις καταστήσει περισσότερο διαφανείς προς όφελος όλων των εμπλεκομένων.

Η ανακοίνωση αυτή αποσκοπεί στην υλοποίηση της δέσμευσης που περιλαμβάνεται στο πρόγραμμα εργασίας για το 1992, στο οποίο αναφέρεται ότι οι σχέσεις μεταξύ των κοινοτικών οργάνων και των ομάδων συμφερόντων, όσο κι αν είναι κατ' αρχήν χρήσιμες, πρέπει να προσδιορισθούν σαφέστερα. Έτσι, θα πρέπει να δοθεί προσοχή στην προετοιμασία ενός κώδικα συμπεριφοράς, ο οποίος να διέπει τις σχέσεις με εκείνους τους φορείς που έχουν δημιουργηθεί με συγκεκριμένο σκοπό τις επαφές με την Επιτροπή. Η ενέργεια αυτή δεν θα πρέπει καθόλου να παραβλέψει την ελευθερία σύμπληξης συνδικαλιστικών ή επαγγελματικών ομάδων ούτε να παρεμποδίσει τον ουσιαστικό διάλογο με τις θεσμικές επιτροπές.

Η παρούσα ανακοίνωση θα πρέπει να εξετασθεί στο πλαίσιο μιας ευρύτερης συζήτησης για τη δήλωση σχετικά με το δικαίωμα της πρόσβασης στην πληροφόρηση, που είναι προσαρτημένη στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και για τη δήλωση του Μπέρμιγχαμ, η οποία έκανε έκκληση για μια περισσότερη ανοικτή Κοινότητα, έτσι ώστε να εξασφαλισθεί μια δημόσια συζήτηση με καλύτερη ενημέρωση. Ωστόσο, λεπτομερώς αναφέρεται μόνο σε ένα από τα θέματα που συνδέονται με αυτές τις δηλώσεις, και συγκεκριμένα στις σχέσεις με τις ομάδες ειδικών συμφερόντων.

Ιδιαίτερης σημασίας για τις ομάδες ειδικών συμφερόντων είναι τα ευρύτερα θέματα που συνδέονται με τις δύο προαναφερόμενες δηλώσεις και αφορούν τη διεύρυνση της συμμετοχής στην προετοιμασία των προτάσεων της Επιτροπής καθώς και την ευρύτερη διάθεση των εγγράφων της Επιτροπής. Τα ζητήματα αυτά εξετάζονται σε μια χωριστή ανακοίνωση για τη διαφάνεια.

II. ΟΜΑΔΕΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ

Η Επιτροπή έχει συχνά επαφές με εκπροσώπους των ομάδων ειδικών συμφερόντων. Οι ομάδες αυτές μπορούν να διαιρεθούν σε φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (ευρωπαϊκές, διεθνείς και εθνικές ενώσεις και ομοσπονδίες) και σε φορείς κερδοσκοπικού χαρακτήρα (νομικοί σύμβουλοι, επιχειρήσεις δημοσίων σχέσεων/δημοσίων υποθέσεων και σύμβουλοι εν γένει). Οι πρώτοι είναι σε μεγάλο βαθμό, αλλά

όχι αποκλειστικά, επαγγελματικές οργανώσεις. Οι δεύτεροι αποτελούνται από πρόσωπα που συνήθως ενεργούν βάσει των οδηγιών ενός τρίτου, με σκοπό να προσδιορίσουν και να υπερασπισθούν τα συμφέροντα αυτού του τρίτου. Ωστόσο, αυτή η διάκριση των ομάδων ειδικών συμφερόντων σε κερδοσκοπικές και μη κερδοσκοπικές είναι κάπως αυθαίρετη. Κρίνεται όμως εξυπηρετική για τους σκοπούς της παρούσας ανακοίνωσης.

Η παρούσα κατάσταση

Αυτή τη στιγμή υπολογίζεται ότι υπάρχουν στις Βρυξέλλες περί τις 3 000 ομάδες ειδικών συμφερόντων διαφόρων μορφών, με 10 000 περίπου υπαλλήλους, που εργάζονται για την εξασφάλιση επαφών και επιρροών. Στον συνολικό αυτόν αριθμό περιλαμβάνονται 500 και πλέον ευρωπαϊκές και διεθνείς ομοσπονδίες (των οποίων τα καταστατικά μέλη, που ανήκουν σε εθνικές ενώσεις, ανέρχονται σε 5 000 και πλέον). Επιπλέον, στις Βρυξέλλες υπάρχουν και 50 γραφεία που εκπροσωπούν τα ομοσπονδιακά κρατίδια της Γερμανίας καθώς και τις αρχές τοπικής και περιφερειακής διοίκησης. (Μερικά από αυτά τα γραφεία είναι δυνατόν να συμμετέχουν στις θεσμικές δραστηριότητες της Κοινότητας, οπότε στην παρούσα ανακοίνωση εμπίπτουν μόνο οι υπόλοιπες δραστηριότητές τους). Υπάρχουν ακόμη 200 και πλέον μεμονωμένες επιχειρήσεις με άμεση εκπροσώπηση και 100 περίπου σύμβουλοι (διοίκησης επιχειρήσεων και δημοσίων σχέσεων) με γραφεία στις Βρυξέλλες, καθώς και πολλοί άλλοι που ασχολούνται με κοινοτικές υποθέσεις. Επίσης, στο Βέλγιο υπάρχουν 100 νομικές εταιρείες που ειδικεύονται στο κοινοτικό δίκαιο και πολύ περισσότερες σε άλλες χώρες (κράτη μέλη και μη).

Η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη, σε συνδυασμό με την πρόοδο του προγράμματος της Λευκής Βίβλου, προκάλεσε απότομη αύξηση των δραστηριοτήτων για την εξασφάλιση επαφών και επιρροών σε επίπεδο Επιτροπής. Ταυτόχρονα, σημειώθηκε μετατόπιση της ανάγκης για ενημέρωση από το γενικό στο ειδικό επίπεδο. Απόδειξη αυτού αποτελεί το ότι ανεξάρτητοι σύμβουλοι άρχισαν να αναλαμβάνουν από πελάτες συμβάσεις παροχής συμβουλών. Επιπλέον, διάφοροι φορείς άρχισαν να ασκούν επιρροές άμεσα ή/και έμμεσα μέσω διαμεσολαθητών όπως οι σύμβουλοι. Για παρόμοιους λόγους, μεγάλες επιχειρήσεις από τρίτες χώρες άρχισαν με αυξανόμενο ρυθμό να δημιουργούν γραφεία στις Βρυξέλλες.

Ακόμη, μερικές από αυτές τις ομάδες ειδικών συμφερόντων χρησιμεύουν ως δίαυλος για την παροχή εξειδικευμένων τεχνικών γνώσεων προς την Επιτροπή από μια ποικιλία τομέων, για παράδειγμα κατά τη σύνταξη των τεχνικών κανονισμών.

Βασικά υπάρχουν δύο μορφές διαλόγου μεταξύ της Επιτροπής και των ομάδων ειδικών-συμφερόντων: αφενός μέσω συμβουλευτικών επιτροπών και ομάδων εμπρογναθμών, οι οποίες δοθούν την Επιτροπή στην άσκηση των καθηκόντων της, και αφετέρου μέσω επαφών με τις ομάδες ειδικών συμφερόντων σε μια άτυπη και κατά περίπτωση βάση. Η φύση και η συχνότητα των επαφών αυτών ποικίλλει.

Ρητοί κανόνες της Επιτροπής (διαπίστευση, εγγραφή σε μητρώα, κώδικας συμπεριφοράς) απέναντι στις ομάδες ειδικών συμφερόντων δεν υπάρχουν. Ωστόσο, η Επιτροπή

ακολουθεί μια γενική πολιτική: να μη χορηγεί προνόμια στις ομάδες ειδικών συμφερόντων, όπως δελτία ελεύθερας εισόδου και προτεραιότητα πρόσβασης στις πληροφορίες. Ούτε, άλλωστε, παρέχει στις διάφορες ενώσεις επίσημη αναγνώριση του καθεστώτος του συμβουλευτικού φορέα. Και τούτο, διότι η Επιτροπή πάντα επεδίωξε να διατηρήσει τον διάλογο όσο το δυνατόν πιο ανοικτό σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, χωρίς να χρειάζεται να επιβάλει κάποιο σύστημα διαπίστευσης. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής έχουν καταρτίσει καταλόγους με τις συνδικαλιστικές, γεωργικές, βιομηχανικές και άλλες συναφείς επαγγελματικές ενώσεις, ως ένα πρώτο μέσο επιδίωξης μιας καλύτερης συνεννόησης με τις ομάδες ειδικών συμφερόντων.

Αν και κατά τις σχετικές επαφές δεν ανακύπτουν γενικότερα προβλήματα, υπήρξαν περιπτώσεις όπου αντιμετωπίστηκαν περισσότερο επιθετικές προσπάθειες άσκησης επιρροών. Ωστόσο, σημειώθηκαν και ορισμένες αντιδεδοντολογικές ενέργειες, όπως πωλήσεις ανεπίσημων και επίσημων εγγράφων από ανθρώπους των ομάδων συμφερόντων, παραπειστική εμφάνισή τους στο κοινό με χρήση συμβόλων της Επιτροπής, κατοχή δημοσιογραφικών ταυτοτήτων και, μέσω αυτών, άμεση πρόσβαση στις συνεντεύξεις και στα δελτία τύπου. Ένας από τους λόγους στους οποίους αποδίδεται η επιτυχία της παράτυπης διακίνησης εγγράφων της Επιτροπής είναι το μεγάλο χρονικό διάστημα που απαιτείται για να ληφθούν αυτά μέσω των επισήμων οδών (εν μέρει και λόγω των αναπόφευκτων καθυστερήσεων κατά τη μεταφραστική διαδικασία). Ακόμη, υπάρχουν και ορισμένα προβλήματα εμπιστευτικότητας.

Άλλα κοινοτικά όργανα

Επαφές σχετικά με το θέμα των ομάδων ειδικών συμφερόντων έγιναν και με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο Υπουργών και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

Η επιτροπή κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εξέδωσε στις 3 Οκτωβρίου 1992 μια σύσταση προς το διευρυμένο γραφείο σχετικά με τους κανόνες που πρέπει να διέπουν την εκπροσώπηση των ομάδων ειδικών συμφερόντων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Αυτή η σύσταση προβλέπει τη δημιουργία ενός μητρώου, έναν κώδικα συμπεριφοράς, τα δικαιώματα που απορρέουν από την εγγραφή στο μητρώο, όπως η πρόσβαση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στα έγγραφα του, καθώς και μια διαδικασία εφαρμογής.

Κράτη μέλη, τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμοί

Στα περισσότερα κράτη μέλη δεν έχουν θεσπισθεί επίσημες διαδικασίες ως προς την επιδίωξη επαφών και επιρροών. Στις περιπτώσεις όπου υπάρχουν κανόνες, αναφέρονται κυρίως στις σχέσεις μεταξύ του κοινοβουλίου τους και προσώπων των ομάδων συμφερόντων.

Κάποιο επίσημο πλαίσιο ως προς την επιδίωξη επαφών και επιρροών υπάρχει στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, στις ΗΠΑ, στον Καναδά και στα Ηνωμένα Έθνη. Ένα παρόμοιο πλαίσιο προετοιμάζεται αυτή τη στιγμή και στο Ηνωμένο Βασίλειο. Η σχετική πολιτική είναι περισσότερο ανεπτυγμένη στις ΗΠΑ (βλέπε παράρτημα I). Βασικά στοιχεία στις διάφορες εφαρμοζόμενες διαδικασίες είναι οι κανόνες διαπίστευσης, η εγγραφή σε μητρώα, οι διάφοροι κατάλογοι, οι κώδικες συμπεριφοράς, η διοικητική τεχνική και η εφαρμογή των καθορισμένων κανόνων.

Κατευθυντήριες αρχές

Για να καθορισθούν οι μελλοντικές σχέσεις της Επιτροπής με τις ομάδες ειδικών συμφερόντων, χρειάζεται να ακολουθηθούν ορισμένες κατευθυντήριες αρχές:

- Διατήρηση των ανοικτών σχέσεων μεταξύ της Επιτροπής και των ομάδων ειδικών συμφερόντων και προσήλωση στην αρχή της ανοικτής διοίκησης, η οποία έχει αποτελέσει την παγωθείσα κατά ένα μεγάλο χρονικό διάστημα πρακτική, ενώ θα μπορούσε να επεκταθεί περαιτέρω.
- Ενώ η Επιτροπή έχει την τάση να ευνοεί τις ευρωπαϊκές (συν)ομοσπονδίες παρά τους μεμονωμένους ή εθνικούς φορείς, έχει ωστόσο δεσμευθεί να εφαρμόζει την ίση μεταχείριση όλων των ομάδων ειδικών συμφερόντων, έτσι ώστε να εξασφαλίζει σε κάθε ενδιαφερόμενο μέρος, ανεξαρτήτως μεγέθους ή οικονομικής επφάνειας, την ευκαιρία να έρχεται σε επαφή με την Επιτροπή.
- Οι υπάλληλοι της Επιτροπής θα πρέπει, κατά τις επαφές τους με τους εκπροσώπους των ομάδων ειδικών συμφερόντων, να είναι σε θέση να γνωρίζουν ποιος είναι ποιος και ποιος κάνει τί.
- Ενώ δε η Επιτροπή μπορεί να συνεχίσει να εφαρμόζει τη δική της προσέγγιση ως προς τις επαφές με τις ομάδες ειδικών συμφερόντων, θα πρέπει να αφήσει ανοικτή τη δυνατότητα να συμπεριλάβει σ' αυτήν και στοιχεία της πολιτικής που ακολουθούν τα άλλα κοινοτικά όργανα στον τομέα αυτόν.
- Υιοθέτηση απλών διαδικασιών, που να απαιτούν τους ελάχιστους δυνατούς ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους και διοικητική προσπάθεια.

III. ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ως πρώτο δήμα, λαμβάνεται μια σειρά μέτρων για την αποσαφήνιση και την καλύτερη διάρθρωση των σχέσεων της Επιτροπής με τις ομάδες ειδικών συμφερόντων.

Κατάλογοι στοιχείων

Τα πληροφοριακά στοιχεία που αφορούν τους μη κερδοσκοπικούς χαρακτήρα φορείς τηρούνται αυτή τη στιγμή στην Επιτροπή —κατά τρόπο διάσπαρτο και κατακερματισμένο— από μεμονωμένα τμήματα, οπότε είναι δύσκολο να τα συμβουλευθεί κανείς. Είναι επιθυμητό, τα στοιχεία αυτά να ενσωματωθούν σε έναν ενιαίο κατάλογο, οπότε αυτό το μέσο ενημέρωσης να γίνει πλήρες. Ο νέος αυτός κατάλογος θα περιλαμβάνει παραπομπές σε σημαντικά στοιχεία σχετικά με τις ομάδες ειδικών συμφερόντων που τηρούνται από άλλα όργανα, για παράδειγμα από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή ή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Το μέσο αυτό θα είναι χρήσιμο τόσο για τους υπαλλήλους της Επιτροπής όσο και για τους ενδιαφερόμενους εξωτερικούς παράγοντες. Η σύνταξη, η παραγωγή και η ενημέρωση του καταλόγου αυτού θα μπορούσαν να γίνουν με πιο αποτελεσματικό τρόπο, αν ανατεθούν στον ιδιωτικό τομέα, αλλά οι καταχωρήσεις θα πρέπει να επιβλέπονται από την Επιτροπή.

Ο εν λόγω κατάλογος θα μπορούσε να περιέχει τα ακόλουθα στοιχεία:

- Επωνυμία του φορέα,
- Διεύθυνση/τηλέφωνο/τέλεφαξ,
- Ημερομηνία ίδρυσης,

- Νομικό καθεστώς και διάρθρωση,
- Ονόματα των υψηλόβαθμων υπαλλήλων,
- Επωνυμία των οργανώσεων-μελών του φορέα,
- Κύριοι στόχοι του φορέα.

Η καταχώρηση στον εν λόγω κατάλογο δεν αποτελεί κανενός είδους επίσημη αναγνώριση από την Επιτροπή, ούτε συνεπάγεται χορήγηση άλλων προνομίων, όπως η ειδική πρόσβαση στις πληροφορίες, στα κτίρια, στους υπαλλήλους κ.λπ. Η ευθύνη για τις παρεχόμενες πληροφορίες καθώς και για την ακρίβειά τους παραμένει αναγκαστικά στον καταχωρούμενο φορέα.

Όσον αφορά τους κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς, όπως τα γραφεία παροχής νομικών και άλλων συμβουλών, τα γραφεία δημοσίων σχέσεων/πολιτικής του κοινού και άλλες ιδιωτικές επιχειρήσεις, είναι δύσκολο για την Επιτροπή να καθορίσει επακριβώς ποιοι θα πρέπει να συμπεριληφθούν στον κατάλογο και ποιοι όχι. Έτσι, η Επιτροπή παροτρύνει τον αντίστοιχο τομέα να συντάξει τον δικό του κατάλογο, με όλα τα χρήσιμα πληροφοριακά στοιχεία. Και πριν απ' όλα, το μητρώο των φορέων επιδίωξης επαφών και επιρροών που προτίθεται να δημιουργήσει το Κοινοβούλιο θα αποτελέσει αναμφίβολα για το προσωπικό της Επιτροπής μια άλλη χρήσιμη πηγή πληροφοριών.

Η Επιτροπή προτίθεται να συνεργασθεί στενά με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με τις ομάδες ειδικών συμφερόντων. Στα πλαίσια της συνεργασίας αυτής, το Κοινοβούλιο θα μπορούσε να προβάλει ως η προωθητική δύναμη για την κατάρτιση και τη διαχείριση των προαναφερόμενων μέσων.

Στόχος των σχετικών ενεργειών είναι η δημιουργία μιας κοινής βάσης δεδομένων και για τα δύο όργανα, έστω και αν αυτό σημαίνει ότι τα δεδομένα αυτά θα χρησιμοποιούνται για διαφορετικούς σκοπούς από το κάθε όργανο.

Έτσι, οι εργασίες της Επιτροπής για τη συγκέντρωση δεδομένων σχετικά με τους μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς και οι αντίστοιχες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου θα εννοποιηθούν σε μια ενιαία βάση δεδομένων.

Κώδικας συμπεριφοράς

Θα πρέπει να υπάρξει μια ευρεία συνεννόηση μεταξύ της Επιτροπής και των ομάδων ειδικών συμφερόντων σχετικά με ορισμένους βασικούς κανόνες συμπεριφοράς. Επί ένα μεγάλο χρονικό διάστημα και οι δύο πλευρές ακολούθησαν αρχές συμπεριφοράς τις οποίες η Επιτροπή θα ήθελε να δει τις ομάδες ειδικών συμφερόντων (κερδοσκοπικού και μη χαρακτήρα) να συνεχίσουν να ακολουθούν. Έτσι, η Επιτροπή παροτρύνει τους εμπλεκόμενους τομείς να καταρτίσουν τον δικό τους κώδικα συμπεριφοράς. Πολλές από τις εν λόγω ομάδες έχουν ήδη πείρα στον τομέα αυτόν, οπότε είναι οι πλέον κατάλληλες για την κατάρτιση και την εφαρμογή ενός τέτοιου κώδικα. Στις ελάχιστες απαιτήσεις του κώδικα θα πρέπει να συμπεριληφθούν οι αρχές που απαριθμούνται στο παράρτημα II. Εφόσον δε μεμονωμένες ομάδες επιθυμούν να ενεργούν με γνώμονα κάποιον κώδικα αυστηρότερο από τον σκιαγραφούμενο εδώ, είναι σαφές ότι θα μπορούν ελεύθερα να το πράξουν.

Η Επιτροπή κατανοεί ότι οι ομάδες ειδικών συμφερόντων χρειάζεται να έχουν την ευκαιρία να οργανωθούν ελεύθερα και χωρίς παρεμβάσεις εκ μέρους του δημόσιου τομέα.

Ωστόσο, η Επιτροπή επιφυλάσσεται του δικαιώματος να επανεξετάσει την κατάσταση, ιδίως όσον αφορά τους φορείς κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

Δικαιώματα και υποχρεώσεις του προσωπικού της Επιτροπής

Ο τίτλος II του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης παρέχει ένα επαρκές και κατάλληλο μέσο ρύθμισης της συμπεριφοράς των υπαλλήλων της Επιτροπής ως προς το θέμα αυτό. Στα πλαίσια του τίτλου αυτού, ιδιαίτερη σπουδαιότητα σε σχέση με τις ομάδες ειδικών συμφερόντων έχουν οι διατάξεις που αφορούν τη λήψη δώρων (άρθρο 11), την άσκηση εξωτερικής δραστηριότητας (άρθρο 12), την απασχόληση μετά την αποχώρηση από την υπηρεσία (άρθρο 16), τη διακριτικότητα όσον αφορά τα έγγραφα και τις πληροφορίες (άρθρο 17) και τη δήλωση της απασχόλησης του/της συζύγου σε περίπτωση ασυμβίβαστου (άρθρο 13). Πέρα από ένα πρόσφατο υπηρεσιακό σημείωμα, έχουν προετοιμασθεί περισσότερο συγκεκριμένες κατευθυντήριες γραμμές, οι οποίες θα τεθούν σύντομα υπόψη του προσωπικού της Επιτροπής.

Η ΓΔ IX θα αποσαφηνίσει τις συμβάσεις της Επιτροπής με τους εκτάκτους υπαλλήλους, έτσι ώστε να υπαχθούν και αυτοί στις διατάξεις του τίτλου II του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης.

Σύμφωνα δε με τις προτάσεις της ομάδας εργασίας για το άρθρο 16 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης, από την 1η Ιανουαρίου 1993 πρόκειται να συγκροτηθεί μια επιτροπή για να προετοιμάζει τη θέση της Επιτροπής κατά την εξέταση κάθε περίπτωσης ασυμβίβαστου μεταξύ της απασχόλησης ενός μέλους του προσωπικού μετά την αποχώρησή του από την Επιτροπή και των αρμοδιοτήτων του κατά το διάστημα που εργαζόταν στην Επιτροπή. Σε εύθετο χρόνο η εν λόγω επιτροπή θα εκπονήσει τα δικά της κριτήρια αξιολόγησης, αφού εξεταστεί επαρκώς μεμονωμένες περιπτώσεις. Η επιτροπή αυτή θα συγκροτηθεί από τον Γενικό Γραμματέα, τους γενικούς διευθυντές της ΓΔ IX, τη νομική υπηρεσία και δύο ακόμη γενικούς διευθυντές. Ο γενικός διευθυντής της υπηρεσίας του υπαλλήλου θα καλείται και αυτός από την επιτροπή, κατά περίπτωση.

IV. ΜΕΤΡΑ

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να προωθεί έναν ανοικτό και συγκροτημένο διάλογο με τις ομάδες ειδικών συμφερόντων. Έτσι, ως ένα περαιτέρω βήμα προς αυτήν την κατεύθυνση υιοθέτησε τα ακόλουθα μέτρα:

Ομάδες ειδικών συμφερόντων

Η Επιτροπή πρόκειται να καταρτίσει έναν ενιαίο κατάλογο για τους φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, συγκεντρώνοντας όλα τα δεδομένα που ήδη υπάρχουν, οπότε το εν λόγω μέσο ενημέρωσης θα γίνει πληρέστερο.

Θα παροτρύνει δε τον κερδοσκοπικού χαρακτήρα τομέα να καταρτίσει τον δικό του κατάλογο. Εν γένει, η Επιτροπή θα επιδιώξει τη στενή συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το οποίο θα μπορούσε να αποτελέσει την προωθητική δύναμη της κατάρτισης και της διαχείρισης μιας βάσης δεδομένων για τις ομάδες ειδικών συμφερόντων.

Επίσης, η Επιτροπή θα παροτρύνει τις ομάδες ειδικών συμφερόντων (κερδοσκοπικού και μη χαρακτήρα) να καταρτίσουν οικειοθελώς κώδικες συμπεριφοράς, οι οποίοι θα πρέπει να συμπεριλαμβάνουν τις ελάχιστες απαιτήσεις που

απαριθμούνται στο παράρτημα II. Ακόμη, θα πραγματοποιηθούν επαφές με τη Διεθνή Ένωση Τύπου, για να εξετασθεί το θέμα των δημοσιογράφων που εργάζονται και για ομάδες ειδικών συμφερόντων.

Η Γενική Γραμματεία θα φροντίσει για την ενδεδειγμένη υλοποίηση των ανωτέρω.

Το προσωπικό της Επιτροπής

Στο προσωπικό θα υπενθυμίζονται οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματά τους δυνάμει του τίτλου II του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης. Για το σκοπό αυτό έχει συνταχθεί και σχετικό σημείωμα. Η ΓΔ IX θα αποσαφηνίσει τις συμβάσεις της Επιτροπής με τους έκτακτους υπαλλήλους, έτσι ώστε να τις καταστήσει σύμφωνες με τις διατάξεις του τίτλου II του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης.

Από την 1 Ιανουαρίου 1993, θα συγκροτηθεί μια επιτροπή από τον Γενικό Γραμματέα, τους γενικούς διευθυντές της ΓΔ IX, τη νομική υπηρεσία, δύο άλλους γενικούς διευθυντές και το γενικό διευθυντή της υπηρεσίας του εκάστοτε υπαλλήλου, για να προετοιμάζει τη θέση της Επιτροπής κατά την

εξέταση κάθε περίπτωσης ασυμπίδαστου μεταξύ της απασχόλησης ενός μέλους του προσωπικού μετά την αποχώρησή του από την Επιτροπή και των αρμοδιοτήτων του όταν εργαζόταν σ' αυτήν. Η διαδικασία αυτή θα ενισχύσει την εφαρμογή του άρθρου 16 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης.

Η Επιτροπή θα διατηρήσει την αυστηρή πολιτική της για την ασφάλεια απέναντι στις ομάδες ειδικών συμφερόντων. Η σχετική επιτροπή ασφαλείας θα παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις.

Η δέσμη μέτρων που περιγράφεται ανωτέρω θα πρέπει να αντιμετωπισθεί ως ένα πρώτο βήμα προς τη βελτίωση της διάρθρωσης ενός ανοικτού διαλόγου μεταξύ της Επιτροπής και των ομάδων ειδικών συμφερόντων. Κατά τα μέσα του προσεχούς έτους θα συνταχθεί μια έκθεση προόδου, η οποία θα περιλαμβάνει την αξιολόγηση της καταλληλότητας των προταθέντων μέτρων σε συνάρτηση με την υιοθέτησή τους από τον ιδιωτικό τομέα. Ακόμη, θα επιτρέψει αναπροσαρμογές με βάση τις εξελίξεις στα άλλα κοινοτικά όργανα. Στη συνέχεια θα ληφθεί κάθε πρόσθετο μέτρο που θα κριθεί αναγκαίο υπό το πρίσμα της αξιολόγησης αυτής.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

Η διερευνητική εξέταση των ομάδων ειδικών συμφερόντων έδωσε τα ακόλουθα συνοπτικά αποτελέσματα.

A. ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας

Σε ομοσπονδιακό επίπεδο, υπάρχει μια διαδικασία εγγραφής σε μητρώο, η οποία είναι ανοικτή στις ενώσεις που εκπροσωπούνται στο επίπεδο αυτό. Όσοι επιθυμούν την επιδίωξη επαφών και επιρροών είτε στο ομοσπονδιακό κοινοβούλιο (Bundestag) είτε στην ομοσπονδιακή κυβέρνηση (ή και στα δύο) μπορούν να εγγραφούν στο εν λόγω μητρώο. Τη διαδικασία επιβλέπει ο πρόεδρος του ομοσπονδιακού κοινοβουλίου. Το μητρώο δημοσιεύεται ετησίως, οι δε εγγεγραμμένες ενώσεις έχουν πρόσβαση σε κτίρια και μπορούν να συμμετέχουν στην προπαρασκευαστική ομοσπονδιακής νομοθεσίας. Ακόμη, υπάρχουν και διάφορες άλλες μορφές, λιγότερο επίσημων, διαδικασιών, μέσω των οποίων οι ομάδες ειδικών συμφερόντων συμμετέχουν στην προπαρασκευαστική της ομοσπονδιακής και περιφερειακής νομοθεσίας.

Ηνωμένο Βασίλειο

Κυκλοφόρησε, και στα δύο σώματα του βρετανικού κοινοβουλίου, μια ανεπίσημη πρόταση για τη δημιουργία ενός μητρώου και ενός κώδικα συμπεριφοράς, με κύριο αντικείμενο όσους επιδιώκουν επαφές και την άσκηση επιρροών στα μέλη του κοινοβουλίου. Τούτο σημαίνει ότι κάθε φορέας που ειδικεύεται στην επιδίωξη επαφών και επιρροών θα πρέπει να εγγράφεται στο μητρώο αυτό. Το θέμα της επέκτασης ή μη της εγγραφής και στις ενώσεις (π.χ. συνδικαλιστικές), τις ιδιωτικές εταιρείες κ.λπ. συζητείται ακόμη. Υπάρχει δε η πρόθεση, το εν λόγω μητρώο να δημοσιοποιείται, να το διαχειρίζεται δε το κοινοβούλιο.

B. ΆΛΛΑ ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

Όσον αφορά το θέμα των σχέσεων με τις ομάδες ειδικών συμφερόντων, έγιναν επαφές και με άλλα κοινοτικά όργανα. Ο Γενικός Γραμματέας απήλυσε σχετικές επιστολές στους ομολόγους του των άλλων κοινοτικών οργάνων.

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ός το άμεσα εκλεγόμενο κοινοτικό όργανο, το Κοινοβούλιο επιθυμεί οπωσδήποτε να διατηρήσει τις ανοικτές του σχέσεις με το ευρύτερο κοινό, και ιδίως με τις ομάδες ειδικών συμφερόντων. Κατά το παρελθόν, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέδιδε δελτία ελευθέρως διέλευσης, τα οποία επέτρεπαν στα μέλη των εν λόγω ομάδων να εισέρχονται στους χώρους του. Ωστόσο, η αύξηση του αριθμού των προσώπων που επιδιώκουν επαφές και επιρροές και η κατάχρηση του προνομίου που τους είχε χορηγηθεί οδήγησαν το Κοινοβούλιο σε επανεξέταση της στάσης του απέναντί τους.

Η επιτροπή κανονισμού του Κοινοβουλίου υιοθέτησε στις 3 Οκτωβρίου μια σύσταση προς το διευρυμένο γραφείο σχετικά με τους κανόνες που πρέπει να διέπουν την εκπροσώπηση των ομάδων ειδικών συμφερόντων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Η σύσταση αυτή βρίσκεται αυτή τη στιγμή υπό συζήτηση στο γραφείο στο οποίο εναπόκειται να καθορίσει το εύρος των σχετικών κανόνων, υιοθετώντας εν όλω ή εν μέρει τις προτάσεις της επιτροπής κανονισμού.

Περιεχόμενο της σύστασης της επιτροπής κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Τα κύρια σημεία της εν λόγω σύστασης είναι:

- η δημιουργία ενός δημοσίου μητρώου των ομάδων ειδικών συμφερόντων, υπό τη διαχείριση του διευρυμένου γραφείου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Τα κριτήρια εγγραφής θα καθορισθούν από το γραφείο,
- η θέσπιση ενός κώδικα συμπεριφοράς, ο οποίος θα υποβληθεί προς έγκριση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο από το διευρυμένο γραφείο του, και αφού ζητηθεί η γνώμη των σχετικών επιτροπών του. Το Ευρωπαϊκό είναι δυνατόν να ζητήσει από τις ομάδες ειδικών συμφερόντων να συστήσουν μία ή και περισσότερες επαγγελματικές οργανώσεις, των οποίων οι εκπρόσωποι θα μπορούν να χρησιμεύουν ως συνομιλητές με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,
- η χορήγηση των ακόλουθων προνομίων στους εγγεγραμένους στο μητρώο:
  - δελτίο ελευθέρως διέλευσης, το οποίο επιτρέπει την πρόσβαση στους κοινόχρηστους χώρους των κτιρίων, με ισχύ ετήσια και ανανεώσιμη κατά την υποβολή της προβλεπόμενης ετήσιας έκθεσης,
  - πρόσβαση στις δημόσιες συνεδριάσεις των επιτροπών,
  - πρόσβαση στη βιβλιοθήκη, μετά από σχετική εξουσιοδότηση,
  - διάθεση σε τιμή κόστους των εγγράφων που δημοσιεύει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Το γραφείο μπορεί να αποφασίσει την παροχή και άλλων διευκολύσεων σε τιμή κόστους,
  - διάθεση των κοινοβουλευτικών εγγράφων σε καθοριζόμενη εκάστοτε ειδική τιμή,
- η θέσπιση ποινών εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, μετά από πρόταση του γραφείου και αφού ζητηθεί η γνώμη των επιτροπών του.

Επιπλέον, τα μέλη του Κοινοβουλίου θα υποχρώνονται να ενημερώνουν τη δήλωση οικονομικών συμφερόντων τους (τουλάχιστον σε ετήσια βάση) (volet interne).

Γ. ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ

Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής

Όλοι οι φορείς επιδίωξης επαφών και επιρροών (άτομα, ενώσεις και ιδιωτικές εταιρείες) υπόκεινται σε υποχρεωτική εγγραφή σε μητρώο και πρέπει να ακολουθούν έναν συγκεκριμένο κώδικα συμπεριφοράς, για να μπορούν να ασκούν τις δραστηριότητές τους στο Κογκρέσο. Ένας εγγεγραμμένος σε μητρώο φορέας οφείλει να υποβάλλει ανά τρίμηνο λεπτομερή έκθεση για τις δραστηριότητές του στο Κογκρέσο. Η αρμόδια για την εγγραφή στα μητρώα υπηρεσία διαχειρίζεται την όλη διαδικασία, όλα δε τα σχετικά πληροφοριακά στοιχεία εκδίδονται και είναι διαθέσιμα στο κοινό.

Ακόμη, υπάρχουν νομοθετικές διατάξεις και κανόνες που διέπουν τις δραστηριότητες όσων επιδιώκουν επαφές και επιρροές στις υπηρεσίες της ομοσπονδιακής κυβέρνησης. Ισχύει δε και σχετικός κώδικας συμπεριφοράς.

Καναδάς

Η πολιτική που ακολουθεί ο Καναδάς είναι παρόμοια με εκείνη των ΗΠΑ. Η εγγραφή σε μητρώο είναι αναγκαία για την επιδίωξη επαφών και επιρροών στην ομοσπονδιακή κυβέρνηση, εξετάζεται δε αυτή τη στιγμή και μια πρόταση για την εγγραφή των ενδιαφερόμενων σε σχετικό μητρώο του κοινοβουλίου.

Δ. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

Ηνωμένα Έθνη

Τα Ηνωμένα Έθνη έχουν θεσπίσει δύο κύριες διαδικασίες για την αντιμετώπιση των σχέσεων μεταξύ μη κρατικών οργανισμών και του συμβουλίου ECOSOC καθώς και των επιμέρους οργάνων του.

Η πρώτη διαδικασία περιλαμβάνει τη διαπίστευση, έτσι ώστε να αποκτάται το καθεστώς του συμβούλου στα πλαίσια του ECOSOC. Τη διαδικασία αυτή τη διαχειρίζεται η επιτροπή του συμβουλίου που είναι αρμόδια για τους μη κρατικούς οργανισμούς. Το καθεστώς του συμβούλου παρέχει στους οργανισμούς αυτούς ορισμένα προνόμια, όπως η μεγαλύτερη δυνατότητα συμμετοχής σε ακροάσεις. Ακόμη, επιτρέπει στον ενδιαφερόμενο να προτείνει στο ECOSOC θέματα προς συζήτηση καθώς και να καταθέτει γραπτές δηλώσεις. Οι μη κρατικοί οργανισμοί με το καθεστώς του συμβούλου συντάσσουν κάθε τέσσερα έτη έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητές τους.

Η δεύτερη διαδικασία περιλαμβάνει την εγγραφή των μη κρατικών οργανισμών σε μητρώο. Το μητρώο αυτό (γνωστό ως «roster») αποτελεί δημόσιο έγγραφο, το διαχειρίζεται δε η προαναφερόμενη επιτροπή η αρμόδια για τους εν λόγω οργανισμούς. Τα πλεονεκτήματα της εγγραφής στο μητρώο αυτό είναι παρόμοια με τα προαναφερόμενα για τη διαπίστευση, αλλά με περισσότερο περιορισμένο πεδίο. Πιο συγκεκριμένα, η δυνατότητα κατάθεσης γραπτών δηλώσεων είναι περισσότερο περιορισμένη. Η τήρηση ενός συγκεκριμένου κώδικα συμπεριφοράς από τους μη κρατικούς οργανισμούς προβλέπεται και στις δύο διαδικασίες.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ**ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΝΑΝ ΚΩΔΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ**

Η Επιτροπή πάντα ήταν ανοικτή στη συνεισφορά των ομάδων ειδικών συμφερόντων. Πιστεύει δε ότι η διαδικασία αυτή είναι θεμελιώδης για την ανάπτυξη μιας στέρεης και αποτελεσματικής πολιτικής. Ο αναπτυχθείς διάλογος αποδείχθηκε πολύτιμος τόσο για την Επιτροπή όσο και για τους ενδιαφερόμενους εξωτερικούς παράγοντες. Η Επιτροπή αναγνωρίζει την ανάγκη μιας τέτοιας εξωτερικής συνεισφοράς, τη δέχεται ευμενώς και προτίθεται να επεκτείνει την πρακτική αυτή στο μέλλον. Προς τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή λαμβάνει μια σειρά μέτρων για να επιτύχει τη διεύρυνση της συμμετοχής στην προπαρασκευή των αποφάσεών της.

Στα πλαίσια αυτού του ευρύτερου διαλόγου, η Επιτροπή πιστεύει ότι θα πρέπει να επιτευχθεί μια ευρεία συνεννόηση με τις ομάδες ειδικών συμφερόντων σχετικά με ορισμένους βασικούς κανόνες συμπεριφοράς. Επί μεγάλο χρονικό διάστημα, και το δύο μέρη ακολούθησαν ορισμένες αρχές συμπεριφοράς, τις οποίες η Επιτροπή θα ήθελε να δει να εξακολουθήσουν να τηρούνται από τις ομάδες ειδικών συμφερόντων. Η Επιτροπή φρονεί ότι οι ομάδες αυτές μπορούν κάλλιστα να καταρτίσουν και να εφαρμόσουν δικούς τους κώδικες συμπεριφοράς. Έτσι, καλεί τα ενδιαφερόμενα μέρη να συντάξουν τέτοιους κώδικες, οι οποίοι θα πρέπει να συμπεριλαμβάνουν και τις ακόλουθες ελάχιστες απαιτήσεις:

1. Δημόσια παρουσία

Οι ομάδες ειδικών συμφερόντων δεν θα πρέπει να εμφανίζονται παραπαιστικά στο κοινό μέσω τίτλων, λογοτύπων, συμβόλων ή λεκτικών διατυπώσεων (ιδίως εκείνων που χρησιμοποιεί η Επιτροπή), είτε για να περιληφθεί ο εκπρόσωπός τους τεχνητές εξουσίες είτε για να παραπλανηθούν οι πελάτες ή/και οι διάφοροι αξιωματούχοι ως προς την ιδιότητά του.

2. Συμπεριφορά

Οι ομάδες ειδικών συμφερόντων θα πρέπει να συμπεριφέρονται σε κάθε περίπτωση σύμφωνα με τα υψηλότερα δυνατά επαγγελματικά πρότυπα. Ιδιαίτερα η εντιμότητα και η επαγγελματική επάρκεια κατά τις συναλλαγές με την Επιτροπή θεωρούνται ως μεγίστης σπουδαιότητας.

Οι ομάδες ειδικών συμφερόντων θα πρέπει να αποφεύγουν να εργάζονται υπό συνθήκες όπου η σύγκρουση καθηκόντων είναι είτε αναπόφευκτη είτε πιθανή.

Ο εκπρόσωπός τους θα πρέπει να δηλώνει την επωνυμία του πελάτη για λογαριασμό του οποίου εργάζεται, κάθε φορά που έρχεται σε επαφή με την Επιτροπή.

Σε κάθε γραπτή ή/και προφορική επικοινωνία με την Επιτροπή, ο εκπρόσωπός τους θα πρέπει να δηλώνει όλες τις προηγούμενες επαφές που είχε με άλλους εκπροσώπους της Επιτροπής, σχετικά με το ίδιο ή με συναφές θέμα.

Οι ομάδες ειδικών συμφερόντων δεν θα πρέπει ούτε να απασχολούν ούτε να επιδιώκουν να απασχολήσουν υπαλλήλους της Επιτροπής. Ούτε θα πρέπει να προσφέρουν στους υπαλλήλους της Επιτροπής κίνητρα οποιαδήποτε μορφής για να εξασφαλίσουν πληροφορίες ή προνομιακή μεταχείριση.

3. Διάδοση των πληροφοριών της Επιτροπής

Οι ομάδες ειδικών συμφερόντων δεν θα πρέπει να διαδίδουν παραπαιστικές πληροφορίες.

Οι ομάδες ειδικών συμφερόντων δεν θα πρέπει να εξασφαλίζουν πληροφορίες με ανέντιμα μέσα.

Οι ομάδες ειδικών συμφερόντων δεν θα πρέπει να επιδιώκουν την κερδοσκοπική διάθεση αντιγράφων από έγγραφα της Επιτροπής.

4. Οργανώσεις

Η δημιουργία μιας ή περισσοτέρων οργανώσεων των ομάδων ειδικών συμφερόντων, μέσω των οποίων να επικοινωνούν με την Επιτροπή, θα ήταν ευπρόσδεκτη. Μια τέτοια οργάνωση θα πρέπει να είναι ανοικτή σε όλους τους εκπροσώπους των ομάδων ειδικών συμφερόντων, οπότε και η υποστήριξη κάθε επιμέρους επιχειρήσης αναμένεται να είναι ανάλογη προς το σχετικό της μέγεθος.